

Landsdeel alene, men er et Foretagende for hele Kongeriget; og der er altsaa ved Valget af Linien flere Hensyn, der maae komme i væsentlig Betragtning. Jernbanerne spille en saa stor Rolle, og deres Betydning har ogsaa gjentagne Gange her i Thinget fundet en saadan Aierkjendelse; at jeg ikke videre skal dvæle ved at omtale den. Kun skal jeg bemærke, at det ikke alene er for det borgerlige Samfund og for Omsætningsforholdene, at Jernbaneanlægget har en saa stor og væsentlig Betydning, men det har ogsaa den overordentlig store Betydning for selve Staterne derved, at de blive istand til at samle deres Kræfter, idet Afstanden forforktes, Communicationen lettes og Befolkningen sammentrænges paa et langt snævrere Rum end tidligere, da man var indskrænket til andre Befordringsmidler. Nu er det ganske vist, at dersom der er nogen Stat, der trænger til et saadant Middel, hvorved de saa Kræfter, den er i Besiddelse af, kunne samle sig sammen og derved udvikle en større Kraft og Energi, da er det vor Land. Jeg anseer derfor den Afstand, der vil fremkomme mellem Sylland og Thyen, og derved mellem Hovedstaden og Landsdelene — thi vi skulle ikke sige her at udtale, at Forbindelsen mellem Hovedstaden og Landsdelene har sin store Vigtighed — er et Punkt, der er af overordentlig Betydning. Afstanden fra Aarhus til Snoghvi er paa den østligste Linie, den over Veile, 14,69 Mile; paa den midterste Linie, den over Horsens, 20,07 Mile, og endelig af Gudenaalinen, der hverken berører Horsens eller Veile, 20,67 Mile. Linien over Veile vil altsaa være omtrent $5\frac{1}{2}$ Mil længere fra Aarhus og Alt, hvad der ligger Nord og Nordvest for Aarhus, end nogen af de andre Linier. Dette er paa ingen Maade noget Ubethydeligt; naar man oversætter denne Forskel i Tid, kunde det maaskee synes at have mindre Betydning; men man maa jo ogsaa oversætte den i Penge, da den længere Vej jo vil fordyre Reisen. Uagtet man maa lægge megen Vægt paa denne Omstændighed, nægter jeg imidlertid paa ingen Maade, at Syden har for Sylland og Syllands Omsætning en overordentlig stor Betydning, og at vi derfor ved Spørgsmaalet om Afstanden ikke kunne und-

lade at tage Hensyn dertil og see, hvorledes Forholdene da ville stille sig. Man vil da finde, at naar man vælger den østlige Linie, over Veile, bliver Rængden fra Aarhus til Bamdrup 18,28 Mile; naar man vælger den vestlige, over Horsens, bliver Rængden 15,76, og af Gudenaalinen 16,26 Mile. Det vil altsaa sees, at her er den østlige Linie den længste; men der er dog ikke paa nogen Maade en saa stor Forskel som paa Linien til Kjøbenhavn; der er her kun en Forskel mellem Veile-Linien og Gudenaalinen af 2 Mile og noget over 1 Mil mellem denne og den, som findes i Regjeringsforslaget. Endelig er der et tredje Afstandspunkt, man heller ikke kan undlade at tage Hensyn til, nemlig hvilken Linie der i Henseende til Forbindelsen mellem Hamborg og Kjøbenhavn over Derne vil stille sig forbeelagtigt. Der er den østlige Linie 4,91, den vestlige samt Gudenaalinen, hver 5,21 Mile. Den østlige Linie vil altsaa stille sig noget, men kun ubetydeligt, forbeelagtigere end de andre Linier. Naar man altsaa vil udgaae fra disse almindelige Betragtninger, holde sig indenfor den foreløbige Overenskomst og see, hvorledes de forskjellige Afstande stille sig, vil man see, at ved at vælge den østlige Linie vil man bringe Sylland $5\frac{1}{2}$ Mil nærmere til de øvrige Landsdele, til Thyen og Sjælland, og derimod kun gjøre Afstanden fra Hamborg noget over 2 Mile længere. Gaaende ud fra denne Betragtning, vil den østlige Linie have et ikke lidet Fortrin. — Jeg kommer dernæst til et andet Punkt, som ogsaa spiller en Hovedrolle. Det er Spørgsmaalet om Rentabiliteten, Spørgsmaalet om, hvorledes Banen kan antages at forrente sig. I den Henseende troer jeg at turde mene, at man udgaaer fra den Forudsætning, at jo flere Menneffer og jo frugtbarere Egne Banen kommer i Berøring med, desto større Brug er der for den, og desto større Anledning er der ogsaa til at antage, at den vil forrente sig. Jeg har i den Anledning ladet udarbejde en Oversigt over, hvorledes Forholdene i den Henseende ville stille sig. Jeg har ladet lægge et Bælte 2 Mile bredt paa hver Side af de 3 Linier, og derefter ladet undersøge, hvorledes Befolkningen, Hartforret og Dvægbesætningen